

Referat despre poezia Elegia a cincea scrisa de Nichita Stănescu-a doua parte

Mesajul acestei elegii se constituie in punctul de interferenta al mai multor perspective asupra existentei umane:

1. Perspectiva orfica. Teologia orfica are la baza ideea pacatului originar. Intrucat au fost facuti din cenusă titanilor care l-au ucis pe Dionysos Zagreus și i-au mancat carne, oamenii au o dublă natură: una titanica, obscura, instinctuala și alta luminoasă, divină "transmisa prin trupul lui Zagreus" înghitit de stramosii oamenilor. Purtând vina uciderii lui Dionysos, omul este condamnat la suferinta, spre a ispasi, astfel, pacatul mostenit de la "stramosii" sai;
2. Perspectiva biblica. În doctrina creștina, pacatul originar (vina ancestrală) se datorează greselii savarsite de perechea initială - Adam și Eva - care a incalcă interdictia de a gusta din Pomul cunoasterii;
3. Perspectiva socratică potrivit careia a fi nu implică și accesul la cunoasterea adevarată ("tot ce stiu este ca nu stiu nimic" a spus, într-o anumita imprejurare, Socrate);
4. Perspectiva kafkiana. Culpa -subconștienta - a subiectului liric din aceasta elegie este identica celei traite de personajul lui Kafka (din romanul Procesul). În absența marelui "reper" (Dumnezeu), existența domnului K. este un labirint fără ieșire. Drama acestui personaj devenit, treptat, victimă propriilor angoase generate de inconștienta "culpa" a situației sale de tip pozitivist în lume - o lume care și-a pierdut sensul, odată cu "îzgonirea" lui Dumnezeu din centrul ei - ilustrează, parabolic, condiția omului modern și, în genere, a omului profan;
5. Perspectiva care încumba inteleșul ca omul, prin înzestrarea să cu inteligență (ratiune) să-a rupt de universul din care face parte și de elementele sale care "se multumesc" cu faptul de a exista pur și simplu, fără să aibă obsesia efemeritatii lor, a morții și a limitelor cognitive etc;
6. Perspectiva paradoxală. În pofida dezideratelor cognitive ale omului, lumea nu numai că refuză să se lase cunoscută, "pe cale ratională", "dar și condamna neputința de a cunoaște" (Daniel Dimitriu, op. cit.) și, respectiv, orgoliul omului pozitivist (modern) care exalta propriile-i facultăți de cunoaștere și care, renunțând la cuvenita și ancestrală umilită ontologică, "l-a pierdut" pe Dumnezeu.

Acest evantai de perspective beneficiaza de reacția lirica a poetului în fața asa-numitului sambură irational (absurd) din inima lumii (realului). Obsesiva reacție generată, asadar, de "nationalitatea" fondului tragic al lumii - și care constă, în primul rand, în legea inexorabilă a morții - se relevă și, în același timp, se ascunde în planul figurai al discursului. Aceasta revelație - a factorului irational din inima lumii - este corporalizată liric prin intermediul unei parabole care se desfășoară în termenii

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

---

unui proces: un proces, pe de o parte, absurd, in care subiectul este acuzat pentru o vina pe care nu si-o asuma si pe care nu o intelege, iar pe de alta, un proces intru totul justificat. Tehnica ambiguitatii optimizeaza profunzimea mesajului.